

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ (Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU (Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU (Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Ing. Mgr. Karel Hlaváček
Mgr. Martin Pelc
Bc. Irena Škrobáková

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

<i>OBSAH</i>	2
<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	3
CHORVATSKO: MONITOROVACÍ ZPRÁVA KOMISE.....	3
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	4
ZPRÁVA KOMISE A ESVČ O POLITICE SOUSEDSTVÍ.....	4
SUMMIT EU-JAPONSKO: PARTNERSKÁ DOHODA, DOHOHA O VOLNÉM OBCHODU.....	5
EVROPSKÝ PARLAMENT KE VZTAHU EU-USA.....	6
OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ SMLOUVA MEZI EU A USA.....	7
SÝRIE: DISKUSE O VYZBROJENÍ SYRSKÉ OPOZICE.....	8
EVROPSKÝ PARLAMENT K OTÁZKÁM SZBP.....	9
KLDR: ZPŘÍSNĚNÍ SANKCÍ.....	10
<i>DOKUMENTY SZBP EU</i>	12

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

CHORVATSKO: MONITOROVACÍ ZPRÁVA KOMISE

Pozadí

Chorvatsko, jehož vstup do EU je plánován na 1. července 2013, uzavřelo přístupová jednání v červnu 2011, kdy byly uzavřeny všechny vyjednávací kapitoly. Při podpisu přístupové smlouvy v prosinci 2011 Evropská komise vyzdvihla tři důležité kapitoly – Soudnictví a lidská práva; Spravedlnost, svoboda a bezpečnost; Konkurenceschopnost – ve kterých měla chorvatská vláda dokončit nezbytné reformní kroky a napravit přetrvávající nedostatky ještě před samotným vstupem země do EU. Právě na tyto tři klíčové oblasti se soustředí i poslední monitorovací zpráva, kterou Komise vydala 26. března 2013.

Aktuálně

Monitorovací zpráva Evropské komise vyznívá velmi optimisticky a potvrzuje připravenost Chorvatska na vstup do EU v předpokládaném termínu. Komise pozitivně hodnotí plnění všech požadavků chorvatskou vládou a oceňuje dosažení pokroku v boji s organizovaným zločinem a korupcí, zlepšení nezávislosti a efektivnosti justice anebo zvýšení průhlednosti systému zadávání veřejných zakázek. Komise dále chválí privatizaci ztrátových loděnic a dořešení situace v problematických železárnách, čímž Chorvatsko splnilo všechny zbylé požadavky v kapitole konkurenceschopnost. Zpráva také oceňuje dohodu Chorvatska se Slovinskem o řešení kauzy Lublaňské banky, čímž se podařilo urovnat nejzávažnější spory mezi oběma sousedy a podle současné chorvatské ministryně zahraničí a evropských záležitostí Vesny Pusić jsou jejich vztahy nejlepší za posledních dvacet let.¹

Předpokládaný vývoj

V dubnu 2013 se v Chorvatsku uskuteční volby, ve kterých občané zvolí 12 europoslanců. Evropský parlament již představil návrh na nové rozdělení počtu mandátů pro všechny členské státy včetně Chorvatska po volbách v roce 2014.² Česko díky této změně o jednoho zástupce přijde.³ Během prvního půlroku členství v EU do konce roku 2013 může Chorvatsko z evropských fondů vyčerpat až 655 miliónů eur.⁴

¹ TIC - Velvyslanectví ČR v Chorvatsku, Poslední monitorovací zpráva EK, 27.03.2013.

² Europolitics 4616, EU institutions readying for welcome Croatia, 28.03.2013.

³ Evropský parlament, EP po volbách v roce 2014: žádný členský stát nepřijde o více než jednoho poslance, 13.03.2013, [ZDE](#).

⁴ Europolitics 4609, Croatia's accession: 2013 EU budget adjusted, 19.03.2013.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Po dokončení ratifikace v posledních pěti členských státech – Belgii, Nizozemí, Německu, Dánsku a Slovinsku – již Chorvatsku nestojí nic v cestě stát se 28. zemí EU k 1. 7. 2013.

Evropský komisař pro rozšíření Štefan Füle však upozornil, že i přes velmi pozitivní hodnocení a dobré výsledky monitoringu by chorvatská vláda neměla ustávat v reformním úsilí, ale naopak v reformách pokračovat a jít ještě dále za požadavky nezbytné ke vstupu, a připravovat se postupně na vstup do Schengenského prostoru a eurozóny a stát se tak nedílnou součástí EU. Rovněž zdůraznil, že úspěšný vstup Chorvatska do EU bude jednak dobrým důkazem důvěryhodnosti evropské politiky rozšiřování, jednak je Chorvatsko velmi dobrým příkladem pro ostatní země západního Balkánu. Zdůraznil, že Chorvatsko může svým vyjednávacím *know-how* velmi výrazně pomoci v přístupových rozhovorech Srbsku, Černé Hoře a Makedonii, které již mají status kandidátské země.⁵

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

ZPRÁVA KOMISE A ESVČ O POLITICE SOUSEDSTVÍ

Popis problematiky

Dne 20. března 2013 zveřejnila Komise každoroční zprávy o Evropské politice sousedství, složené ze shrnující zprávy a zpráv o pokroku dosaženém jednotlivými státy.⁶ Jedná se již o druhou zprávu od roku 2011, kdy proběhla revize této politiky ve snaze zavést skutečnou podmíněnost spolupráce reformami (princip „více za více“). Jednalo se o reakci na podezření, že EU svou politikou vlastně sponzoruje režimy, které zejména události tzv. arabského jara znovu odhalily jako autoritářské. Ve svém loňském hodnocení byla Komise opatrně optimistická, když události arabského jara interpretovala jako „slibné“, ale dosud nevyjasněné, a zdůraznila pokrok ve vyjednáváním o asociačních dohodách a vízové liberalizaci se státy Východního partnerství. Bližší hodnocení pak loni odhalilo diferencovaný obraz: zatímco např. Tunisko bylo hodnoceno kladně (demokratická tranzice), Ukrajina naopak záporně (nedostatky právního státu).⁷

Obsah zprávy

Letošní hodnotící zprávy přinášejí opět celkově spíše optimistický tón: podle Komise obsah zpráv ukazuje na to, že spolupráce EU s partnerskými státy „je silnější a přináší

⁵ Europolitics 4615, Zagreb ready for EU accession, says Commission's final report, 27.03.2013.

⁶ Podrobnější shrnující dokument Komise k dispozici [ZDE](#), stručné shrnutí a rozcestník k jednotlivým zprávám k dispozici [ZDE](#).

⁷ Komise a ESVČ: hodnocení Evropské politiky sousedství, 5. 2012, [ZDE](#).

pozitivní výsledky.“⁸ Bližší pohled opět prezentuje smíšený obraz: v oblasti Východního partnerství jsou kladně hodnoceny zejména Moldavsko, Gruzie a Arménie, za pokračující ignoranci doporučení EU je naopak kritizována Ukrajina, „výrazné další úsilí“ by měl vyvinout Ázerbajdžán. V oblasti jižního sousedství je chválen pokrok Maroka, zatímco u Egypta a Alžírka přetrvávají obavy z porušování lidských práv. Komise je znepokojena pomalým tempem ústavních reforem v Tunisku a Jordánsku.

Posilování institucionalizovaných vztahů probíhalo zejména u zemí Východního partnerství, kde dále pokračovalo sjednávání asociačních dohod a dohod o vízové liberalizaci. Specifickou zemí participující na politice sousedství je Sýrie, u níž EU z důvodu pokračujících represí režimu vůči opozičním silám přerušila veškerou bilaterální spolupráci.

Poskytování prostředků partnerským zemím se podle Komise odehrává v souladu s principem „více za více“: „finance ... byly alokovány na základě jasných důkazů o implementaci demokratických reforem“.⁹ Kromě toho by podpora ve formě grantů měla být poskytována jen těm státům, které vykazaly dostatečný pokrok.

Předpokládaný vývoj

Předpokládá se, že možnosti Evropské politiky sousedství budou v budoucnosti dotčeny škrty v rozpočtovém rámci pro léta 2014-2020.¹⁰

SUMMIT EU-JAPONSKO: PARTNERSKÁ DOHODA, DOHOHA O VOLNÉM OBCHODU

Popis problematiky

Japonsko je jedním ze strategických partnerů EU: vedle vzájemné spolupráce v obchodní a ekonomické oblasti existuje mezi EU a Japonskem struktura pravidelných setkávání včetně dialogu o politických a bezpečnostních otázkách a summitů.¹¹ Na rozdíl od některých jiných strategických partnerů (např. Číny) je Japonsko považováno za přirozeného spojence EU, se kterým sdílí např. zájem na šíření demokracie, dodržování lidských práv, ale i na podpoře udržitelného rozvoje.

Aktuálně

V pondělí 25. března 2013 se uskutečnil v Tokiu již 21. summit EU-Japonsko. Nejvyšší představitelé EU Herman Van Rompuy a José Manuel Barroso a japonský premiér Šinzó Abe představili záměr sjednat dvě nové dohody. První z nich,

⁸ Tisková zpráva Komise, European Neighbourhood Policy in 2012: Continuing engagement for a stronger cooperation with neighbours despite turbulent political and economic conditions, [ZDE](#).

⁹ Tisková zpráva Komise, European Neighbourhood Policy in 2012: Continuing engagement for a stronger cooperation with neighbours despite turbulent political and economic conditions, [ZDE](#).

¹⁰ Europolitics 4611, ENP delivering results but challenges remain – report, 21. 3. 2013.

¹¹ Evropská služba pro vnější činnost, Japan, [ZDE](#).

partnerská dohoda mezi EU a Japonskem, by měla posílit politický dialog a prohloubit vzájemnou spolupráci v zahraniční a bezpečnostní politice, energetice, vědě a výzkumu, v problematice klimatických změn, udržitelného růstu, rozvojové spolupráci, kultuře, vzdělání atd. Toto partnerství by mělo posílit také spolupráci EU a Japonska v globálních organizacích jako WTO, OSN, G8 apod.¹² Na summitu byly zmíněny také aktuální problémy mezinárodní politiky: např. situace v Íránu, KLDK, Sýrii a Mali.¹³ Druhá dohoda se týká **volného obchodu** a podle Barrosa by měla přinést hospodářské zisky oběma stranám a celkově dát nový impuls k růstu světové ekonomiky a tvorbě nových pracovních míst.¹⁴

Předpokládaný vývoj

Samotná jednání o nové obchodní dohodě by měla být zahájena v polovině dubna. Rada tento záměr schválila již v listopadu loňského roku. Podle EuroPolitics se ale některé členské státy obávají o automobilový průmysl, a Komise tak od Rady dostala pouze omezený mandát. Komplikovaná jednání se očekávají také v necelních obchodních omezeních a bezpečnostních standardech. Komisař pro obchod Karel De Gucht připustil náročnost jednání a prohlásil, že k ratifikaci této obchodní dohody nedojde pravděpodobně dříve než za 4 či 5 let.¹⁵

EVROPSKÝ PARLAMENT KE VZTAHU EU-USA

Popis problematiky

Evropský parlament se ve vztahu k USA zviditelnil v roce 2010, když odmítl prvotní podobu dohody mezi EU a USA o předávání informací o finančních transakcích v rámci boje proti terorismu (SWIFT), což nakonec vedlo až k návštěvě amerického viceprezidenta Joea Bidena v Evropském parlamentu.¹⁶ Evropský parlament se nicméně vztahu EU-USA věnuje i systematicky formou přijímaných usnesení.

Aktuálně

Dne 20. března 2013 byl v Zahraničním výboru Evropské parlamentu (AFET) projednáván návrh zprávy¹⁷ o vztahu EU-USA; výsledná podoba dokumentu se ještě může měnit. Evropský parlament:

- Žádá, aby se co nejdříve uskutečnil summit EU-USA.¹⁸
- Vítá plánované zahájení jednání o transatlantickém obchodním a investičním partnerství. Taková dohoda by podle EP měla celosvětové kladné důsledky.

¹² Tisková zpráva Komise, EU-Japan summit, 21.3.2013, [ZDE](#).

¹³ EuroPolitics 4612, Summit to officially launch trade negotiations, 22.3.2013.

¹⁴ Tisková zpráva Komise, EU-Japan summit, 21.3.2013, [ZDE](#).

¹⁵ EuroPolitics 4612, Summit to officially launch trade negotiations, 22.3.2013, [ZDE](#).

¹⁶ Přehled SZBP 7/2010, USA: výměna dat v rámci boje proti terorismu, [ZDE](#).

¹⁷ Návrh zprávy o úloze EU při prosazování širšího transatlantického partnerství, 26. 2. 2013, [ZDE](#).

¹⁸ Summity se konají jednou ročně, avšak poslední summit se konal v listopadu 2011, summit byl zrušen v první polovině roku 2010. Neschopnost přesvědčit USA o prospěšnosti těchto setkání je často uváděna jako jeden z bodů ve výčtu neúspěchů EU ve vzájemných vztazích. Přehled SZBP listopad 2010, Summit EU-USA, [ZDE](#).

- Navrhuje, aby kromě obchodních jednání byla ustavena Transatlantická politická rada, která by pod vedením vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a amerického ministra zahraničí konzultovala a koordinovala zahraniční a bezpečnostní politiku.
- Vítá, že dohoda SWIFT již vstoupila v platnost a upozorňuje, že v souvislosti s tím je třeba urychleně dokončit jednání o ochraně osobních údajů.
- Žádá o dořešení situace, kdy čtyři členské státy EU (Bulharsko, Kypr, Polsko a Rumunsko) stále mají vízovou povinnost při cestování do USA.

OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ SMLOUVA MEZI EU A USA

Pozadí

V únoru 2013 americký prezident Barack Obama a zástupci EU José Manuel Barroso a Herman Van Rompuy ve společném prohlášení představili záměr uzavřít transatlantickou obchodní a investiční dohodu. Má jít o doposud největší bilaterální obchodní dohodu v dějinách. Vedle zrušení celních tarifů mezi EU a USA by tato dohoda měla vést také k odstraňování dalších necelních obchodních překážek. Američtí i evropští vyjednavací se chtějí zaměřit také na harmonizaci technických a bezpečnostních standardů pro zboží i služby a odbourávání byrokratických překážek ve vzájemném obchodu.

Jednání v institucích EU a očekávaný vývoj

Evropská komise dne 12. března 2013 představila vypracovaný mandát.¹⁹ Nyní by tento mandát měla schválit Rada EU. Vzhledem k tomu, že se od ní očekává hladké schválení, mohly by se samotné rozhovory naplno rozběhnout ještě před letními prázdninami. Podle komisaře pro obchod Karla De Guchta by k uzavření dohody mohlo dojít ještě před evropskými volbami v červnu 2014.²⁰

Analýza Centra pro ekonomický a politický výzkum (CEPR), kterou si nechala zpracovat Evropská komise, tvrdí, že by uzavření této obchodní dohody mělo být významným přínosem pro ekonomiky na obou stranách Atlantiku. Pro EU by tato spolupráce měla představovat zisk zhruba 119 miliard eur ročně. Evropský export do USA by vzrostl o 28 % a nejvíce by na větší obchodní integraci s USA vydělal evropský automobilový průmysl, jehož export do USA by podle analýzy vzrostl o 149 %.²¹

Karel De Gucht se pokoušel vyvrátit obavy z možného negativního vlivu na specifické modely ochrany evropské kultury či standardy v ochraně životního

¹⁹ Tisková zpráva Komise, European Commission Fires Starting Gun for EU-US Trade Talks, 12.3.2013, [ZDE](#)

²⁰ Euobserver.com, EU-US trade talks imminent, as commission agrees mandate, 13.3.2013, [ZDE](#)

²¹ Studie Komise, Independent study outlines benefits of EU-US trade agreement, 12.3.2013, [ZDE](#)

prostředí. I přesto se očekávají komplikovanější jednání především v oblasti potravinářského průmyslu a ve vztahu k evropské zemědělské politice.²²

SÝRIE: DISKUSE O VYZBROJENÍ SYRSKÉ OPOZICE

Popis problematiky

Při hledání společného postoje EU vůči Sýrii, v níž pokračují ozbrojené boje stoupců prezidenta Bašára Asada s opozičními silami, se postupně jako hlavní problém ukázal spor o možnost vyzbrojování opozičních sil ze strany EU. S tím je spojena i otázka uznání Syrské národní rady jako zástupce syrského lidu, k čemuž EU postupně směřuje, ale dosud tak neučinila. Např. na zasedání Rady dne 18. února 2013 se diskutovalo o možném zrušení embarga na vývoz zbraní do Sýrie; výstupem jednání se nakonec stalo prodloužení embarga o další tři měsíce, tj. do konce května 2013, ovšem s tou důležitou změnou, že Sýrie se bude moci stát příjemcem „nesmrtícího vojenského materiálu“.²³

Jednání v institucích EU

Na možnost vývozu zbraní do Sýrie naléhají především Velká Británie a Francie (tyto státy se rovněž staví za oficiální uznání Syrské národní rady). Jejich argumentace je taková, že syrský režim je vyzbrojován s ním spřátelenými státy (zejména Íránem a Ruskem), což mu umožňuje získávat nad opozičními silami převahu. Dodávky zbraní jsou důležité proto, aby syrský režim pochopil, že vojensky neztvrdí. Druhou stranu sporu tvoří státy jako je ČR, Finsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko či Slovinsko. Tyto státy se obávají, že dodávky zbraní povedou k eskalaci konfliktu a že existuje riziko proliferace zbraní k extremistickým skupinám.²⁴

Otázka možnosti vývozu zbraní do Sýrie byla znovu otevřena na zasedání Evropské rady ve dnech 14. a 15. března 2013. Britský ministerský předseda David Cameron přitom již předem uvedl, že „by rád pokračoval v souladu s přístupem EU ... ale pokud to nepůjde ... možná budeme muset udělat věci po svém.“²⁵ Obě strany sporu i nadále zůstávají na svých pozicích; jednání tak budou pokračovat 22. a 23. března 2013 v Dublinu, kde se bude konat neformální setkání ministrů zahraničí EU.²⁶ Za ČR by měl na jednáních být přítomen Karel Schwarzenberg.²⁷ Podle vysoké představitelky Unie Catherine Ashtonové je třeba důkladně promyslet možné důsledky vývozu zbraní do Sýrie; existuje riziko, že „ostatní udělají to samé“.²⁸

²² Eubusiness, European Commission agrees US FTA negotiating mandate, 13.3.2013, [ZDE](#)

²³ Závěry Rady k Sýrii, 18. února 2013, [ZDE](#).

²⁴ Mandát pro zasedání Rady pro zahraniční věci, 18. 2. 2013.

²⁵ Euobserver.com, UK asserts right to 'independent foreign policy', 13. 3. 2013, [ZDE](#).

²⁶ Eubusiness.com, Europe divided over lifting Syria arms embargo, 15. 3. 2013, [ZDE](#).

²⁷ MZV.cz, Minister Schwarzenberg in Dublin, 15. 3. 2013, [ZDE](#).

²⁸ Eubusiness.com, Ashton cautious on arming Syria rebels, 16. 3. 2013, [ZDE](#).

EVROPSKÝ PARLAMENT K OTÁZKÁM SZBP

Popis problematiky

Na svém zasedání ve dnech 11.-14. března 2013 přijal Evropský parlament (EP) usnesení k některým aktuálním otázkám SZBP: k situaci v Egyptě, vztahům mezi EU a Čínou a otázkám lidských práv v Bangladéši, Iráku a Izraeli.

Situace v Egyptě

Usnesení EP se týká převážně rozvoje demokracie v Egyptě, přičemž EP vyjadřuje znepokojení nad současnou situací, která se vyznačuje pokračujícími výbuchy násilí a rostoucí polarizací společnosti. EP vyzývá vysokou představitelku Unie a Komisi, aby důkladněji rozpracovaly nový princip politiky sousedství „více za více“ (*more for more*), aby tak část vymezených prostředků zůstala nevyužita, kdyby se egyptská vláda odchýlila od demokratických hodnot.²⁹

Vztahy EU-Čína

Evropský parlament zdůrazňuje, že vztahy mezi Čínou a EU jsou vrcholně důležité, připomíná ale, že by měl být posílen dialog v oblasti lidských práv, životního prostředí, energetiky a bezpečnosti a v neposlední řadě v oblasti boje proti padělaným výrobkům. Podle Evropského parlamentu je třeba lépe definovat koncept strategického partnerství tak, aby rozvoj obchodních vztahů šel ruku v ruce s pokrokem v oblasti politického dialogu a právního státu. Čínu EP vyzývá k ukončení politiky jednoho dítěte, která vede k nelidským praktikám jako jsou nucené potraty a sterilizace žen, a ke zrušení trestu smrti; EP je dále toho názoru, že problémy v Tibetu nelze řešit nucenou asimilací Tibetánů. Vzhledem ke svému postavení v Radě bezpečnosti (RB) OSN by se Čína měla podle EP chovat zodpovědněji na mezinárodní scéně, zejména se vzdát vetování rezolucí RB OSN, které směřují k povolení mezinárodní intervence v Sýrii, a aktivněji se účastnit boje proti změnám klimatu.³⁰

Irák, Izrael: lidská práva

EP odsuzuje sektářské násilí, které v rostoucí míře ovládá Irák. EP přitom připomíná zejména to, že násilí je často zaměřeno proti menšinám, např. proti iráckým Turkmenům, kteří jsou cílem jak kurdských, tak arabských útočníků. EP se obává, že míra násilí v Iráku ohrožuje legitimitu místních voleb naplánovaných na duben 2013.³¹

²⁹ Usnesení EP, Situace v Egyptě, 14. 3. 2013, [ZDE](#).

³⁰ Usnesení EP Vztahy mezi EU a Čínou, 14. 3. 2013, [ZDE](#), viz též tiskovou zprávu EP, [ZDE](#).

³¹ Usnesení EP, Irák: obtížná situace menšin, zejména iráckých Turkmenů, 14. 3. 2013, [ZDE](#).

Ve vztahu k Izraeli EP vyjadřuje znepokojení nad smrtí Palestince Arafata Jaradata, který zemřel v izraelském vězení a jehož smrt následně zvýšila napětí na Západním břehu Jordánu. EP žádá, aby izraelské úřady tento případ řádně vyšetřily, a upozorňuje na to, že mnoho Palestinců je dlouhou dobu zadržováno bez obvinění; tuto praxi by podle EP Izrael měl ukončit.³²

KLDR: ZPŘÍSNĚNÍ SANKCÍ

Popis problematiky

V květnu 2001 navázala EU a všechny její členské státy s výjimkou Francie diplomatické vztahy s KLDR. Mezi lety 2004 a 2008 se konaly pravidelné návštěvy evropské delegace v Severní Koreji, avšak kvůli rostoucímu napětí na Korejském poloostrově byly na přelomu let 2009 a 2010 ukončeny. Základem hospodářských vazeb mezi EU a KLDR je pomoc ze strany EU. Evropská komise organizuje podpůrné programy, včetně potravinové a humanitární pomoci.³³ Evropská Unie podporovala šestistranná jednání, kterých se účastnila Severní Korea, Jižní Korea, USA, Čína, Japonsko a Ruko v letech 2003-2009. Jednání však nepřinesla požadované výsledky (mimo jiné i ukončení severokorejského jaderného programu). V roce 2009 přijala Rada bezpečnosti OSN další rezoluci vůči KLDR, na kterou Severní Korea reagovala odstoupením od šestistranných vyjednávání.

Aktuálně

Dne 22. ledna 2013 Rada bezpečnosti OSN jednomyslně přijala rezoluci 2087 vůči KLDR.³⁴ Toto rozhodnutí bylo reakcí na test balistických raket, který KLDR provedla v prosinci minulého roku. Použití takové technologie je totiž v rozporu s dřívějšími rezolucemi RB OSN – konkrétně rezolucí č. 1718(2006) a 1874(2009).

Dne 12. února 2013 provedla KLDR v pořadí již třetí jaderný test, na což RB OSN odpověděla zpřísněním stávajících sankcí v rezoluci 2094 přijaté dne 7. března 2013. EU v návaznosti na předešlé rezoluce již implementovala zákaz dodávek, prodeje nebo převodu zbraní, souvisejícího materiálu, vojenského či polovojenského vybavení, dále všeho materiálu, technologií a ostatního vybavení, které by mohlo být použito na rozvoj jaderného programu, balistických raket či zbraní hromadného ničení. Navíc Unie zakázala poskytovat jakékoliv poradenské či zprostředkovatelské služby k výše uvedeným programům, stejně tak jakékoliv formy finanční podpory těchto programů. Uvalila embargo na vývoz luxusních statků do KLDR a zmrazení všech finančních prostředků a ekonomických zdrojů osob, subjektů a orgánů, které jsou spojeny s podporou zbrojních programů v KLDR.³⁵ V souvislosti s přijetím

³² Usnesení EP, Případ Arafata Jaradata a situace palestinských vězňů v izraelských věznicích, 14. 3. 2013, [ZDE](#).

³³ Dokument Evropského parlamentu. Dostupný [ZDE](#).

³⁴ UN Security Council SC/10891. Dostupný [ZDE](#).

³⁵ Council Common Position 2006/795/CFSP. Dostupný [ZDE](#).

rezoluce 1874 (2009) Unie také uplatnila cestovní embargo, finanční ostražitost či zesílené nákladní kontroly u osob a subjektů dle seznamu OSN.³⁶ V návaznosti na přijetí rezoluce 2087 (2013) zpřísnila EU finanční sankce, a to v podobě zákazu obchodu se státními dluhopisy KLDŘ, byl zakázán prodej a nákup zlata, drahých kovů a diamantů ve vztahu k vládě KLDŘ. Dále severokorejské banky nebudou moci otevírat nové pobočky v EU ani zakládat společné podniky s evropskými finančními institucemi. Evropské banky pak nebudou moci otevírat pobočky či zakládat dceřiné společnosti v KLDŘ.³⁷

Aktuálně se diskutuje nově přijatá rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2094 ze dne 7. března 2013, která rozšiřuje seznam sankcí o nové finanční sankce, přidává další osoby a subjekty, na které jsou uvaleny autonomní sankce, a doplňuje seznam o další položky, které je zakázáno vyvážet do KLDŘ. Severní Korea okamžitě reagovala prohlášením, ve kterém odvolává všechny dohody o neútočení uzavřené mezi Severem a Jihem, přerušuje telefonickou linku do Soulu, uzavírá hlavní přechod mezi zeměmi a hrozí USA možností preventivního jaderného útoku.³⁸ Podle Centra pro strategická a mezinárodní studia však KLDŘ zatím nemá dostatečně vyvinutou technologii, aby svými jadernými zbraněmi zasáhla území USA.³⁹

EU podpořila krok Rady bezpečnosti OSN a prostřednictvím prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové vyjádřila souhlas s rezolucí 2094, jejímuž přijetí předcházelo vyjednávání mezi USA a Čínou. Čína je největším dovozcem do Severní Koreje, její souhlas je tedy zásadní – především ekonomické vztahy by mohly být pákou pro změnu postoje KLDŘ. Ashtonová uvedla, že jedním z hlavních bodů její agendy při návštěvě Číny bude právě snaha přimět Čínu k tlaku na režim v Pchjongjangu.⁴⁰ Stejně tak Evropský parlament souhlasí s přijatou rezolucí 2094 a žádá Čínu, aby jako hlavní obchodní spojenec Severní Koreje využila svůj vliv.⁴¹

EU i nadále podporuje šestistranné rozhovory – diplomatická cesta ke Korejskému poloostrovu bez jaderných zbraní. Na obnovení šestistranných rozhovorů apelovala i Čína na setkání Mezinárodní agentury pro atomovou energii ve Vídni 5. března 2013.⁴²

³⁶ Council of the European Union EU implementation of USCR 1874. Dostupné [ZDE](#).

³⁷ Rozhodnutí Rady 2013/88/SZBP. Dostupné [ZDE](#).

³⁸ Korean Central News Agency of DPRK. Dostupné [ZDE](#).

³⁹ Center for Strategic and International Studies. Dostupné [ZDE](#).

⁴⁰ European Commission, Remarks on nuclear threats and human rights in North Korea. Dostupné [ZDE](#).

⁴¹ European Parliament. North Korea: MEPs back tougher sanctions. Dostupné [ZDE](#).

⁴² Chinadaily.com.cn, China urges resumption of six-party talks, 6. 3. 2013. Dostupné [ZDE](#).

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

VÝCHODNÍ PARTNERSTVÍ – Společný pracovní dokument - [8044/13](#)

Datum: 27.03.2013

Typ dokumentu: Hodnocení Komise

Obsah dokumentu: V rámci všeobecné hodnotící zprávy Evropské politiky sousedství Evropská komise před nadcházejícím summitem Východního partnerství na podzim 2013 specificky hodnotí spolupráci s východoevropskými zeměmi a vyhodnocuje především jejich postup a úspěchy či nedostatky v oblasti politických, ekonomických i sociálních reforem a jejich multilaterální i bilaterální dialog a ekonomické propojení s EU. K této zprávě Komise přikládá také statistickou ročenku obsahující makroekonomické i sociální faktory vztahů mezi EU a všemi státy zahrnutými do Evropské politiky sousedství (Východní partnerství + Středomořská unie). [ZDE](#).

CHORVATSKO – Monitorovací zpráva na přípravy pro přistoupení Chorvatska - [7995/13](#)

Datum: 26.03.2013

Typ dokumentu: Monitorovací zpráva Komise

Obsah dokumentu: Komise před blížícím se přistoupením Chorvatska k EU v červenci 2013 pozitivně hodnotí úsilí Chorvatska v oblastech, ve kterých měla chorvatská vláda dokončit nezbytné kroky a napravit nedostatky před vstupem do EU. Jednalo se o oblasti justice, fungování právního státu, boj proti korupci, ochrana a zapojení menšin, kontrola vnějších hranic a konkurenceschopnost. Komise nicméně upozorňuje, že v reformním úsilí je potřeba vytrvat.

PÁKISTÁN - Závěry Rady o Pákistánu - [7232/13](#)

Datum: 11.3.2013

Typ dokumentu: Závěry Rady

Obsah dokumentu: EU se prostřednictvím Rady vyjadřuje k nadcházejícím parlamentním volbám v Pákistánu a apeluje na jejich demokratický, transparentní a bezpečný průběh. Rada také odsuzuje veškeré formy sektářského násilí a náboženských konfliktů, násilí na ženách a vyzývá pákistánské orgány, aby přijaly nezbytná opatření k ochraně všech skupin občanů. EU také podporuje konstruktivní dialog mezi Indií a Pákistánem a úlohu Pákistánu při stabilizaci Afghánistánu.

VESMÍRNÝ PROGRAM EU - Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje program na podporu pozorování a sledování vesmíru - [6952/13](#)

Datum: 1.3.2013

Typ dokumentu: Návrh rozhodnutí EP a Rady

Obsah dokumentu: Tento dokument se zabývá zřízením speciálního programu EU, který by řešil otázky ochrany vesmírné infrastruktury EU (satelity, vesmírná plavidla, družice, atd.) a jehož součástí by byl výzkum zaměřený na lepší ochranu družic proti následkům kolize a na vývoj technologií k odstraňování vesmírného odpadu. Tento dokument navazuje na závěry Rady z května 2011 o kosmické strategii EU, která poukazuje na to, že třeba zavést evropský systém pro pozorování vesmíru, který by zvýšil bezpečnost evropských vesmírných kapacit a jejich vynášení do vesmíru.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz